

EVALUAREA TEMATICĂ A
PRIMĂRIEI MUNICIPIULUI MIERCUREA CIUC
PRIVIND IMPLEMENTAREA
STRATEGIEI NAȚIONALE ANTICORUPȚIE 2016 - 2020

Raport de evaluare

Septembrie 2019

- I. Introducere
- II. Constatări
- III. Bune practici
- IV. Recomandări

I. INTRODUCERE

Adresa fizică: Piața Cetății nr. 1, municipiul Miercurea Ciuc, județul Harghita, România, cod poștal 530110.

Adresa virtuală: www.miercureaciuc.ro/

Cadrul legal care reglementează activitatea instituției:

- Lege nr. 215 din 23 aprilie 2001 - Legea administrației publice locale cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 273/2006 a finanțelor publice locale, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului României nr. 878/2005 privind accesul publicului la informația privind mediul, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul acesteia, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 92/2007 a serviciilor de transport public local, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța Guvernului României nr. 43/1997 privind regimul drumurilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța de Urgență a Guvernului României nr. 162/2008 privind transferul ansamblului de atribuții și competențe exercitate de Ministerul Sănătății către autoritățile administrației publice locale, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice;
- Hotărârea Guvernului României nr. 385/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractului de achiziție publică/acordului-cadru din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice;

- Legea nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale;
- Legea nr. 100/2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii;
- Legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative;
 - Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare;
 - Codul penal;
 - Legea nr. 251/2004 privind unele măsuri referitoare la bunurile primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acțiuni de protocol în exercitarea mandatului sau a funcției;
 - Legea nr. 571/2004 privind protecția personalului din autoritățile publice, instituțiile publice și din alte unități care semnalează încălcări ale legii;
 - Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
 - Ordonanță de Urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările ulterioare.

Misiune / atribuții/ competențe: Primăria Municipiului Miercurea Ciuc aduce la îndeplinire efectivă sarcinile rezultate din hotărârile consiliului local ca autoritate deliberativă, și dispozițiile primarului ca autoritate executivă, și își exercită autonomia locală administrativă numai în cadrul legii, respectiv, soluționează problemele curente în limitele competenței materiale și teritoriale ale colectivității municipiului.

Aspecte generale privind organizarea și funcționarea Primăriei Municipiului Miercurea Ciuc și a structurilor subordonate incluse în procesul de evaluare:

Organigrama instituției poate fi consultată pe pagina de internet a instituției, la adresa:

<http://www.miercureaciuc.ro/#!ro/h1/106/organigrama.html>

În cadrul Primăriei Municipiului Miercurea Ciuc își desfășoară activitatea **un număr de 310 de persoane** (cu funcții de execuție, de conducere și de demnitate publică), dintr-un număr total de **356 de funcții** prevăzute în statul instituției, după cum urmează:

- De demnitate publică: **3** **(02.08.2019)**
- De conducere: **16** **(02.08.2019)**
- De execuție: **291** **02.08.2019)**

La nivelul tuturor celor 4 instituții subordonate, numărul angajaților este de aproximativ 87, populația deservită fiind de 41 691 de locuitori.

Structuri subordonate

- Muzeul Secuiesc al Ciucului;(21 angajați)
- Ansamblul Național Secuiesc Harghita; (26 angajați)
- Teatrul Csíki Játékszín;(40 angajați)
- Editura Csíkszereda.(0)

Evaluarea a constat în analiza chestionarului privind modul de implementare a Strategiei Naționale anticorupție 2016-2020 transmis de instituția evaluată în data de 09.08.2019 și în desfășurarea vizitei la fața locului, în data de **27 august 2019** între orele 12:30 - 15:00.

Evaluarea a avut ca obiect modul de implementare a următorilor indicatori:

- (1) conflictele de interese;
- (2) accesul la informații de interes public;
- (3) incompatibilități;
- (4) declararea cadourilor;
- (5) Protecția avertizorului în interes public.

În cadrul primei teme, privind conflictul de interese, a fost abordată și problema *pantouflage-ului*. În cadrul celei de-a doua teme, accesul la informații de interes public, au fost purtate discuții și cu privire la aplicarea prevederilor Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică.

De asemenea, în cadrul vizitei membrii echipei de evaluare împreună cu reprezentanții instituției prezente la discuții au identificat cazuri de bună practică în domeniul integrității ce pot fi replicate la nivelul altor autorități administrative teritoriale și care sunt detaliate în capitolul III al prezentului raport de evaluare.

Componența echipei de evaluare:

- _____, inspector de integritate, Agenția Națională de Integritate, reprezentant al platformei autorităților independente și instituțiilor anticorupție;
- _____, consilier, Direcția Integritate, Bună Guvernare și Politici Publice, Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației, reprezentant al platformei de cooperare a administrației publice locale.
- _____, personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, Direcția Elaborare Acte Normative, Ministerul Justiției.

Din partea Secretariatului tehnic al Strategiei Naționale Anticorupție:

- _____, director, Direcția de Prevenire a Criminalității, Ministerul Justiției;

Din partea Primăriei Municipiului Miercurea Ciuc au participat:

- _____ - primar;
- _____, secretar general;
- _____, consilier juridic;
- _____, consilier juridic.

II. CONSTATĂRI

Până la efectuarea misiunii de evaluare tematică, Primăria Municipiului Miercurea Ciuc a transmis direcției de specialitate din cadrul MLPDA, responsabilă cu monitorizarea implementării prevederilor SNA la nivel local, doar declarația de aderare la valorile și principiile SNA, respectiv chestionarul tematic de evaluare structurat pe teme de evaluare în anul 2019. În cadrul discuției la fața locului a reieșit faptul că instituția a elaborat planul de integritate, dar nu l-a transmis Direcției Integritate, Bună Guvernare și Politici Publice (DIBGPP) din cadrul MLPDA. Pe site-ul instituției în prezent se regăsește o secțiune dedicată Strategiei Naționale Anticorupție¹, unde se regăsesc documentele specifice domeniului (de ex: declarația de aderare, codul de conduită, planul de integritate, dispoziția de numire a responsabilului, etc.).

Astfel, se constată faptul că, Primăria Municipiului Miercurea Ciuc **NU** a transmis până în prezent niciun alt document din cele cuprinse în Strategia Națională Anticorupție 2016-2020 (respectiv: Anexele A și C privind identificarea riscurilor și vulnerabilităților specifice instituției, precum și a măsurilor de remediere, raportările anuale etc.). De asemenea, din discuții a reieșit faptul că la nivelul Primăriei Municipiului Miercurea Ciuc nu se realizează monitorizarea stadiului aplicării prevederilor SNA 2016-2020 la nivelul structurilor subordonate. Precizăm faptul că în cadrul discuțiilor avute la fața locului cu reprezentanții instituției, echipa de evaluare a mai analizat la fața locului și alte documente și proceduri care au fost puse la dispoziție de către reprezentanții instituției, formulând observații/recomandări cu privire la forma și conținutul acestora. Totodată, în cadrul discuției au fost clarificate aspecte specifice *Metodologiei de identificare a riscurilor și vulnerabilităților la corupție pentru autoritățile administrației publice locale*. Menționăm faptul că ulterior vizitei de evaluare, Primăria Municipiului Miercurea Ciuc a transmis responsabilului de regiune planul de integritate al instituției și Anexa C.

CONFLICTELE DE INTERESE

Din discuțiile avute la fața locului și chestionarul de evaluare, au rezultat următoarele:

Conform chestionarului, în cursul anului 2018, în cadrul Primăriei Municipiului Miercurea Ciuc nu au fost persoane în cazul cărora Agenția Națională de Integritate să fi emis rapoarte de evaluare prin care s-a constatat încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese și nu a fost cazul dispunerii de măsuri administrative. În acest context nu au fost adoptate măsuri pentru prevenirea încălcării regimului juridic al conflictelor de interese, precum și în legătură cu încălcarea normelor privind declararea averilor și a intereselor și, totodată, pentru gestionarea eficientă a apariției unor astfel de incidente de integritate. În prezent, la nivelul Primăriei Municipiului Miercurea Ciuc nu există o procedură internă privind prevenirea și gestionarea conflictelor de interese.

Primăria Municipiului Miercurea Ciuc a desemnat prin dispoziție la nivelul instituției o singură persoană responsabilă cu aplicarea prevederilor legale referitoare la declarațiile de avere și de interese atât pentru consilierii locali, cât și pentru funcționarii publici. Cu toate că din analiza dispoziției de numire nr. 1095/08.11.2018 s-a constatat că atribuțiile cuprinse în document presupun realizarea unor activități utile din perspectiva prevenirii și monitorizării situațiilor de incompatibilitate și a conflictelor de interese, din discuția cu responsabilul desemnat a reieșit

¹ <http://www.miercureaciuc.ro/#!ro/h1/155/strategianaionalaanticorupie.html>

faptul că cele prevăzute nu se aplică în practică. Trebuie menționat faptul că din analiza dispozițiilor transmise prin e-mail de către instituție și discuția la fața locului, a reieșit faptul că persoana responsabilă este și consilierul de etică al instituției, respectiv persoana desemnată cu aplicarea prevederilor Legii nr. 544/2001 și, totodată, membru în *Comisia de evaluare și inventariere a bunurilor primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acțiuni de protocol în exercitarea mandatului sau a funcției de către primarul, viceprimarii, aleșii locali precum și de către salariații din cadrul aparatului de specialitate de la nivelul Municipiului Miercurea Ciuc* (Dispoziția nr. 1070/2018).

Responsabilul desemnat primește și înregistrează declarațiile de avere și de interese, oferă consultanță la cerere în momentul predării formularelor, completează Registrul și are grijă ca formularele depuse să fie publicate pe site-ul instituției. De asemenea, în cadrul discuției avute cu echipa de evaluare, persoana responsabilă a menționat ca pentru a evita depășirea termenului prevăzut de lege (15 iunie) trimite prin e-mail un mesaj tuturor angajaților și consilierilor locali prin care solicită depunerea formularelor de către aceștia până la data de 30 mai a anului în curs. Până în prezent, la nivelul Primăriei Municipiului Miercurea Ciuc nu au existat cazuri care să necesite sesizarea Agenției Naționale de Integritate cu privire la completarea necorespunzătoare a declarațiilor de avere și interese.

Nici responsabilul cu implementarea declarațiilor de avere și de interese și nici personalul din cadrul instituției nu au beneficiat, în perioada de referință, de programe de pregătire profesională în ceea ce privește regimul juridic al conflictului de interese. Deși în chestionar se prevede că primăria a alocat pentru pregătirea profesională a salariaților suma de 50.000 lei, în cadrul discuțiilor a reieșit că acest buget nu a fost utilizat pentru pregătire pe teme de integritate. De asemenea, nu au fost diseminate la nivelul instituției chestionare pentru evaluarea gradului de cunoaștere de către angajații instituției a normelor referitoare la conflictele de interese.

Conform chestionarului, la nivelul instituției nu este reglementat un canal de comunicare internă pentru situațiile în care un angajat dorește să sesizeze o situație de conflict de interese. În cazul consilierilor locali care iau parte la deliberarea și adoptarea de hotărâri, conform discuției la fața locului, aceștia primesc toate rapoartele și restul documentelor înaintea ședințelor publice, iar dacă au un interes patrimonial în problema supusă dezbaterii anunță din propria inițiativă potențialul conflict și abținerea de la vot înaintea prezentării ordinei de zi. Echipa de evaluare a recomandat ca președintele sau secretarul comisiei să menționeze la începutul ședinței prevederile legale în acest context, astfel încât să fie consemnt în procesul verbal al ședinței.

Atât în chestionarul transmis, cât și în cadrul discuțiilor purtate cu ocazia vizitei de evaluare, reprezentanții Primăriei Municipiului Miercurea Ciuc au precizat faptul că în perioada de referință nu au existat situații în care să fi fost emis un avertisment de integritate de Sistemul PREVENT, gestionat de ANI, cu privire la procedurile de achiziție publică desfășurate.

În cursul discuțiilor, mai mulți reprezentanți din cadrul instituției au adus în discuție probleme concrete de interpretare și aplicare a dispozițiilor legii, în vederea evitării conflictului de interese. În acest context, reprezentantul Agenției Naționale de Integritate a prelucrat persoana responsabilă cu privire la modul de transmitere a declarațiilor de avere și interese (temenele, conținutul adresei de înaintare), respectiv maniera în care se realizează anonimizare a veniturilor

soțului/soției funcționarilor publici în declarația de avere². Totodată, reprezentantul Agenției Naționale de Integritate a trecut în revistă noutățile legislative pentru consilierii locali.

PANTOUFLAGE (INTERDICȚIA POST ANGAJARE)

În cadrul discuțiilor purtate în cadrul temei privind „*conflictul de interese*”, a fost abordată și chestiunea *pantouflage*-ului. Astfel, s-a constatat că nu există o cunoaștere aprofundată a subiectului. Pornind și de la definiția cuprinsă în Strategia Națională Anticorupție 2016-2020³, cele mai frecvente obiective ale unui sistem care abordează migrarea funcționarilor publici din sectorul public în cel privat sunt: (1) să se asigure că anumite informații dobândite în serviciul public nu sunt utilizate în mod abuziv; (2) să se asigure că exercitarea autorității de către un funcționar public nu este influențată de câștigul personal, inclusiv prin speranța sau așteptarea unei angajări viitoare și (3) să se asigure că accesul și contactele actualilor, precum și ale foștilor funcționari publici nu sunt utilizate pentru beneficiile nejustificate ale funcționarilor sau ale altora.

Ca sediu general al materiei, interdicția post angajare se regăsește în cuprinsul prevederilor art. 13 alin. (1) din Ordonanța de urgență nr. 66/2011 *privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora*, cu modificările și completările ulterioare și ale art. 94 alin. (3) din Legea nr. 161/2003 *privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției*, cu modificările și completările ulterioare, în funcție de specificitatea instituției poate fi gândită o procedură pentru aplicarea legii.

La momentul vizitei nu exista un mecanism intern de monitorizare a situațiilor ce pot genera încălcări ale interdicțiilor legale cunoscute generic sub numele de *pantouflage* sau interdicția post-angajare. În acest sens echipa de evaluare a recomandat elaborarea unei declarații pe propria răspundere cu privire la respectarea acestei prevederi pe care angajații să o semneze în momentul eliberării funcției deținute.

ACCESUL LA INFORMAȚII DE INTERES PUBLIC

Ca urmare a analizei paginii de internet a Primăriei Municipiului Miercurea Ciuc, a chestionarului de evaluare, precum și a discuțiilor care au avut loc în cadrul ședinței de evaluare, au fost constatate următoarele:

² În declarație, se menționează venitul, iar anonimizarea se face urmare a cererii adresată Agenției Naționale de Integritate la care se atașează adeverința din care rezultă că salariul este confidențial.

³ Aprobata prin Hotărârea Guvernului nr. 583/2016 din 10 august 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 644 din 23 august 2016: „Pantouflage: Noile abordări în managementul sectorului public, împreună cu posibilitățile extinse de muncă, au schimbat relațiile serviciului public și ale sectorului privat, precum și percepția publică asupra acestor relații. Necesitatea de a menține încrederea publicului, în special în perioadele de schimbare, sporește importanța dezvoltării și menținerii sistemelor ce abordează conflictele de interese, inclusiv pe cele care apar la migrarea funcționarilor publici către sectorul privat. Cele mai frecvente obiective ale unui sistem care abordează migrarea funcționarilor publici din sectorul public în cel privat sunt: (1) să se asigure că anumite informații dobândite în serviciul public nu sunt utilizate în mod abuziv; (2) să se asigure că exercitarea autorității de către un funcționar public nu este influențată de câștigul personal, inclusiv prin speranța sau așteptarea unei angajări viitoare și (3) să se asigure că accesul și contactele actualilor precum și ale foștilor funcționari publici nu sunt utilizate pentru beneficiile nejustificate ale funcționarilor sau ale altora”.

La nivelul instituției, este desemnată o singură persoană cu atribuții în ceea ce privește aplicarea dispozițiilor Legii nr. 544/2001, dar care îndeplinește și alte responsabilități în cadrul instituției după cum a fost menționat în secțiunea anterioară. Conform chestionarului atribuțiile sunt reglementate atât prin dispoziția de numire, cât și în *Regulamentul de organizare și funcționare* al instituției, care poate fi consultat pe site-ul instituției: <http://www.miercureaciuc.ro/#!ro/h1/24/regulamentul-de-organizare-si-functionare-al-aparatului-de-specialitate-al-primarului-municipiului-miercurea-ciuc.html>. Precizăm faptul că din analiza paginii de internet a instituției (în curs de actualizare) a reieșit faptul că în Secțiunea *Structura organizatorică* sunt create sub-secțiuni pentru fiecare departament în parte în care se regăsesc atât datele de contact ale conducătorilor structurilor, cât și declarațiile de avere și interese din anul precedent pentru fiecare dintre ei (2018) (<http://www.miercureaciuc.ro/#!ro/h1/21/structura-organizatorica.html>).

Relația cu presa este gestionată tot de către responsabilul desemnat, care gestionează solicitările venite din partea ziariștilor respectând termenele legale prevăzute, organizează conferințele de presă și asigură accesul acestora la dezbateri. În cadrul discuției la fața locului responsabilul a precizat faptul că numărul solicitărilor venite din partea presei și a cetățenilor este unul scăzut.

Persoana responsabilă de aplicarea Legii nr. 544/2001 a beneficiat de instruire de specialitate în anul 2019 conform chestionarului.

Conform informațiilor oferite în chestionar toate informațiile prevăzute la art. 5 alin. (1) din Legea nr. 544/2001 sunt publicate pe pagina de internet a instituției - <http://www.miercureaciuc.ro/#!ro/h1/10/informatii-de-interes-public.html>. Cu toate acestea din analiza paginii de internet a instituției (care se află în curs de actualizare), la momentul vizitei echipa de evaluare a făcut observații cu privire la modul de structurare a informațiilor, recomandând actualizarea și completarea informațiilor întrucât multe dintre acestea nu se regăsesc (de ex: completarea secțiunii dedicate *Raportului anual informații de interes public* cu documentele aferente anilor 2013-2018, publicarea rapoartelor periodice de activitate ale instituției, publicarea rapoartelor anuale privind transparența decizională, Buletinul informativ etc.) în conformitate cu prevederile legislative în vigoare (Codul administrativ, Anexa 4 la SNA și Anexa 1 la HG. nr. 478/2016).

Totodată, pe site-ul primăriei nu au fost regăsite declarațiile de avere și interese din anii precedenți pentru tot aparatul instituției (numai primarul, viceprimarul și consilierii locali au postat formularele anterioare), iar în acest sens echipa de evaluare a recomandat reactualizarea secțiunilor prin completare cu formularele din anii precedenți. Tot în cadrul discuției la fața locului s-a constatat faptul că la nivelul Primăriei Municipiului Miercurea Ciuc nu a fost elaborat vreodată *Raportul de activitate al instituției*, prevăzut la art. 5 din Legea nr. 544/2001 și prin urmare nici nu a fost publicat în Monitorul Oficial al României. În cadrul discuției la fața locului, echipa de evaluare a recomandat respectarea prevederilor legislative pe acest segment, respectiv elaborarea și publicarea anuală a raportului de activitate al instituției conform modelului prevăzut în Anexa 3 la HG. Nr. 478/2016. Trebuie menționat faptul că AGENDA DE LUCRU a conducerii Primăriei Municipiului Miercurea Ciuc nu este disponibilă în vederea consultării pe site-ul instituției.

Ca metode de comunicare online a informațiilor de interes public, Primăria Municipiului Miercurea Ciuc folosește adresa de web a instituției. De asemenea, pe site-ul instituției se regăsește numărul de telefon al persoanei desemnate cu activitatea de comunicare, dar și adresa

dedicată instituției - primaria@miercureaciuc.ro. Întrucât responsabilul desemnat se regăsește la **Compartimentul juridic**, iar adresa de e-mail menționată în chestionarul transmis nu apare în datele de contact oferite pentru acesta, identificarea persoanei se realizează greu. În acest sens, recomandăm corelarea informațiilor și postarea lor și în secțiunea dedicată **Informațiilor de interes public**.

Din analiza chestionarului a reieșit faptul că nu au fost înregistrate situații de nerespectare a termenelor prevăzute de Legea nr. 544/2001, iar instituția nu a avut în anul 2018 reclamații administrative. De asemenea, primăria nu a înregistrat nici o plângere în instanță cu privire la încălcarea liberului acces la informațiile publice. În cadrul discuției, echipa de evaluare a precizat reprezentanților instituției faptul că legea nu prevede prelucrarea datelor existente, ci strict punerea la dispoziția solicitanților a informațiilor cerute în formatul disponibil. În acest context, s-a recomandat respectarea prevederilor legale, iar în cazul în care informațiile oferite servesc elaborării unor cercetări științifice/ studii/ etc. să se solicite transmiterea documentului rezultat.

Instituția a adoptat în luna august a anului 2019 - **Procedură operațională privind comunicarea din oficiu a informațiilor de interes public în format standardizat și deschis și asigurarea transparenței decizionale - PO - 06/2019**. Printre scopurile specifice ale procedurii adoptate regăsim 1) asigurarea prezentării standardizate și a creării unui mecanism instituțional pentru standardizarea datelor și informațiilor de interes public gestionate de ministerele/autoritățile și instituțiile publice, respectiv privind afișarea din oficiu a informațiilor de interes public în format standardizat și deschis, precum și 2) asigurarea unui cadru organizațional și procedural unitar privind îmbunătățirea procesului de consultare publică în procesul de transparență decizională. Din analiza documentului a reieșit faptul că modelul de procedură elaborat și transmis de către Secretariatul General al Guvernului în cadrul proiectului „Guvernare transparentă, deschisă și participativă - standardizare, armonizare, dialog îmbunătățit” - (cod SIPOCA 35) nu a fost adaptat specificului instituției. Spre exemplu: la pagina 9, nu este corectă formularea „Excepțiile prevăzute de cadrul legal de la accesul liber al cetățenilor sunt de strictă interpretare și aplicare” întrucât acestea se regăsesc la art. 12 din Legea nr. 544/2001, cu modificările și completările ulterioare. La pagina 10, capitolul Sancțiuni - ultimele două paragrafe nu mai fac referire la sancțiuni. În acest sens, echipa de evaluare a recomandat atât la fața locului, cât și prin prezentul raport actualizarea acestui document în acord cu specificul instituției și prevederile legislative în vigoare.

Cu privire la *datele publice deschise (open data)*, din chestionar reiese că la nivelul instituției nu a fost desemnată o persoană pentru activitatea de publicare a datelor deschise, iar până în prezent, instituția nu a publicat seturi de date deschise pe portalul data.gov.ro. În urma discuției privind identificarea și publicarea seturilor de date relevante activității instituției pe portalul data.gov.ro, reprezentanții instituției prezenți au precizat faptul că se are în vedere realizarea acestei activități, prin desemnarea unui responsabil și utilizarea acestui portal ca instrument. Pe pagina de internet a instituției regăsim documente în format *pdf*. needitabil.

TRANSPARENȚA ÎN PROCESUL DECIZIONAL

Discuțiile purtate în cadrul Primăriei Municipiului Miercurea Ciuc în cadrul temei „Accesul la informații de interes public” au atins și problematica *transparenței în procesul decizional*,

respectiv modul de aplicare la nivelul instituției a prevederilor Legii nr. 52/2003 *privind transparența decizională în administrația publică*, republicată.

În ceea ce privește anunțurile referitoare la elaborarea unui act normativ promovat în procedură de transparență de către instituție, din consultarea paginii de internet a rezultat faptul că proiectele de hotărâre sunt aduse la cunoștința publicului cu respectarea termenului legal prevăzut de lege. Sunt însoțite de documente ce motivează/ justifică necesitatea elaborării (notă de fundamentare, referat de aprobare), precum și de eventuale studii de impact, fiind publicate în format *pdf*. needitabil. Pentru fiecare proiect a fost stabilit un termen limită pentru primirea de propuneri, opinii, sugestii. Sunt precizate locul și modalitatea în care cei interesați pot transmite în scris propuneri, opinii, sugestii.

În cadrul Secțiunii **Consiliul Local** se regăsește o sub-secțiune dedicată transparenței decizionale. În cadrul acesteia de regăsesc următoarele secțiuni: proiecte de hotărâri, hotărâri, minute ale ședințelor și dispoziții. Totuși informațiile disponibile în cadrul sub-secțiunilor nu sunt complete, astfel se recomandă completarea secțiunilor în conformitate cu prevederile legale. Nu au fost identificate rapoartele anuale privind activitatea primarului și viceprimarilor și nici rapoartele anuale privind transparența decizională. La nivelul instituției a fost desemnată o persoană responsabilă pentru relația cu societatea civilă. Din discuțiile avute la fața locului cu reprezentanții instituției a reieșit faptul că există o colaborare bună cu societatea civilă.

Astfel, au fost organizate întâlniri publice în vederea dezbaterii proiectelor de acte normative și, pe cale de consecință, au fost redactate minute. Nu au fost situații în care se promovează proiecte de acte normative în procedură de urgență, cu aplicarea art. 7 alin. (13) din Legea nr. 52/2003, republicată. Nu au fost sesizări privind încălcarea dreptului de participare la procesul de elaborare a actelor normative.

Presa este invitată să participe la ședințele publice în cadrul proiectelor publice supuse dezbaterii. Hotărârile adoptate precum și alte subiecte relevante pentru comunitate au fost aduse în atenția vizitatorilor pe pagina de internet în cadrul publicației lunare - Miercurea Ciuc (care a fost publicată în acest an doar în luna ianuarie). Ședințele nu sunt înregistrate și nu se regăsesc pe site-ul instituției. În acest sens se recomandă postarea lor cel puțin pe site-ul instituției.

Cu privire la această temă, se ia act de faptul că sunt respectate parțial prevederile *Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică*, republicată, și în acest context se recomandă întreprinderea măsurilor necesare în vederea aplicării tuturor prevederilor.

INCOMPATIBILITĂȚI

Din discuțiile purtate, precum și din analiza răspunsurilor la chestionarul privind evaluarea tematică privind implementarea Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020, au rezultat următoarele:

Din chestionarul transmis a reieșit faptul că, în perioada de referință, în cadrul Primăriei Municipiului Miercurea Ciuc nu au fost înregistrate cazuri în care Agenția Națională de Integritate să fi emis rapoarte de evaluare prin care a fost constatată încălcarea regimului juridic al incompatibilităților. Din cuprinsul chestionarului rezultă că nu a fost cazul dispunerii de măsuri administrative, neexistând rapoarte de evaluare emise de Agenția Națională de Integritate care să fi rămas definitive, în anul 2018.

În ceea ce privește prevenirea încălcării regimului juridic al incompatibilităților la nivelul instituției, Primăria Municipiului Miercurea Ciuc nu a întreprins măsuri și nici nu are o procedură privind evitarea cazurilor de incompatibilitate care să cuprindă măsuri de identificare timpurie cu privire la incompatibilități, în vederea sesizării Agenției Naționale de Integritate. În acest context, pentru a evita o posibilă stare de incompatibilitate, reprezentantul Agenției Naționale de Integritate a discutat cu persoana responsabilă cu implementarea dispozițiilor legale privind declarațiile de avere și de interese despre posibilitatea numirii unei comisii/persoane care să primească declarațiile făcute de funcționarii care înțeleg să desfășoare o altă activitate, simultan cu funcția publică. Totodată, pentru situația în care un angajat/funcționar public dorește să sesizeze o situație de incompatibilitate, din chestionarul transmis a rezultat faptul că instituția nu are reglementat un canal de comunicare.

Din discuții a reieșit faptul că instituția nu verifică, în procedura de angajare a personalului, dacă acesta se află sub incidența interdicției de 3 ani de ocupare a unei funcții publice. Pentru remedierea acestei situații, echipa de evaluare a recomandat consultarea site-ului ANI, secțiunea “Interdicție 3 ani”.

Personalul instituției nu a participat, în anul 2018 la programe de pregătire profesională în ceea ce privește regimul juridic al incompatibilităților. De asemenea, în instituție nu au fost diseminate chestionare pentru evaluarea gradului de cunoaștere de către angajații instituției a normelor privind situațiile de incompatibilitate.

DECLARAREA CADOURILOR

Din discuțiile purtate precum și din analiza răspunsurilor la chestionarul privind evaluarea tematică privind implementarea Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2019, au rezultat următoarele:

La nivelul instituției a fost constituită *Comisia de evaluare și inventariere a bunurilor primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acțiuni de protocol în exercitarea mandatului sau a funcției* prin Dispoziția nr. 1070/31.10.2018. Totodată întrucât nu au existat bunuri de natura celor care să se încadreze în prevederile Legii nr. 251/2004 *privind bunurile primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acțiuni de protocol în exercitarea mandatului sau a funcției*, la nivelul instituției nu au fost elaborate documente de evidență pentru declararea cadourilor. Evaluatorii au precizat că trebuie aduse la îndeplinire prevederile Legii nr. 251/2004 privind unele măsuri referitoare la bunurile primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acțiuni de protocol în exercitare mandatului sau a funcției, fiind fără relevanță faptul că nu au fost primite bunuri de natura celor care fac obiectul legii. În măsura în care instituția evaluată apreciază că legislația primară și secundară în materie este insuficientă, poate avea în vedere inclusiv elaborarea unei proceduri pe această temă.

În ceea ce privește gradul de cunoaștere de către angajații instituției a normelor referitoare la declararea cadourilor, din răspunsurile oferite în chestionar a reieșit faptul că deși nu au fost diseminate chestionare de evaluare, gradul de cunoaștere al angajaților Primăriei Municipiului Miercurea Ciuc cu privire la aceste prevederi este mediu. Discuțiile au scos însă în evidență neclarități în legătură cu modalitatea de evaluare a unor astfel de bunuri primite cadou. Astfel, au fost aduse în discuție exemple de bună practică utilizate atât în alte instituții publice cât și, în anumite cazuri, în activitatea diplomatică.

PROTECȚIA AVERTIZORULUI ÎN INTERES PUBLIC

În cadrul discuțiilor purtate, pornind de la răspunsurile oferite prin chestionarul privind evaluarea tematică privind implementarea Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020, a rezultat că la nivelul Primăriei Municipiului Miercurea Ciuc nu au existat avertizări în interes public sau cel puțin nu au existat sesizări care să fi fost calificate astfel.

Potrivit informațiilor furnizate de autoritatea supusă evaluării, prin dispoziția nr. 1096/08.11.2018 a fost constituită *Comisia de soluționare a avertizării de integritate responsabilă de primirea și soluționarea avertizărilor în interes public la nivelul Municipiului Miercurea - Ciuc*, și reactualizată prin dispoziția nr.740/21.06.2019. Responsabilitățile persoanei desemnate responsabil cu primirea și centralizarea avertizărilor de integritate sunt menționate în dispoziția inițială, însă nu și atribuțiile comisiei.

La nivelul instituției a fost aprobată prin dispoziția nr. 1096/08.11.2018 *Procedura de sistem privind avertizarea în interes public*, care reglementează modul de protejare a funcționarilor publici și a personalului contractual din cadrul aparatului de specialitate al primarului. Din analiza documentului a reieșit faptul că procedura depășește simpla transpunere a Legii nr. 571/2004, dar că necesită o actualizare întrucât nu a fost definit canalul de comunicare. În chestionarul transmis instituția a menționat că persoanele pot sesiza fapte de încălcare a legii în legătură cu activitatea instituției prin e-mailul de serviciu și adresa de corespondență.

Din chestionarul completat și transmis de autoritatea publică evaluată, rezultă că la nivelul acesteia nu au fost desfășurate programe de (in)formare cu privire la procedura aplicabilă în materia protecției avertizărilor în interes public.

În legătură cu acest subiect, evaluatorii au oferit soluții de bună practică. Astfel, se recomandă revizuirea procedurii, după ce se vor stabili canalele optime de raportare a avertizărilor în interes public și implicit modalitatea și de identificarea corectă a sesizărilor în interes public din mulțimea petițiilor, întrucât după cum a fost menționat și în cadrul discuțiilor sesizările anonime nu intră sub incidența Legii nr. 571/2004. Totodată, echipa de evaluatori a recomandat în cadrul discuției la fața locului completarea cu atribuțiile comisiei a dispoziției de constituire a acesteia.

III. BUNE PRACTICI

NU ESTE CAZUL.

IV. RECOMANDĂRI

CONFLICTELE DE INTERESE

1. Actualizarea și completarea Codului de etică prin introducerea unor prevederi referitoare la pantouflage, conflicte de interese și incompatibilități;
2. Aplicarea efectivă a Dispoziției nr. 1095/08.11.2018, și detalierea acesteia prin elaborarea unei proceduri operaționale privind prevenirea conflictului de interese, precum și modalitățile de gestionare în situația apariției unei astfel de situații adaptată specificului instituției și includerea în cadrul acesteia a unor dispoziții privind interdicția post-angajare (pantouflage), inclusiv din perspectiva art. 13 alin. (1) din Ordonanța de urgență nr. 66/2011;

3. În ceea ce privește consultanța oferită la momentul completării formularelor, să se analizeze oportunitatea centralizării întrebărilor cel mai des întâlnite în vederea evidențierii temelor de interes în acest domeniu;
4. Se recomandă instituirea unui mecanism privind identificarea tuturor persoanelor din cadrul instituției care au obligația depunerii declarațiilor de avere și de interese în cazul numirilor/încetărilor în/din exercitarea funcției publice, a posibilelor conflicte de interese în cazul comisiilor de concurs a depășirii termenelor, transmiterea documentelor către Agenția Națională de Integritate etc. Totodată, precizăm faptul că o astfel de evidență (se recomandă un format electronic, într-un program de calcul tabelar - de exemplu Excel - sau într-un alt format - care să cuprindă funcția, compartimentul, data angajării,/ încetării etc.) are, totodată, rolul de a facilita activitatea persoanei responsabile cu implementarea prevederilor Legii nr. 176/2010 și poate fi utilă pentru desfășurarea activității întregii instituții. Se poate avea în vedere, ca exemplu de bună practică, corelarea programelor informatice de la structura de resurse umane cu prevederile specifice din legislația declarațiilor de avere și de interese.

TRANSPARENȚA INSTITUȚIILOR PUBLICE ȘI ACCESUL LA INFORMAȚIILE DE INTERES PUBLIC DEȚINUTE DE ACESTEA

1. Actualizarea permanentă a listei de acte normative publicate pe pagina de internet a instituției și cu alte reglementări (legislația privind avertizării de integritate, privind declararea cadourilor, declararea de aderare la SNA 2016-2020 etc.) și conexarea lor cu textele legii pe portalul www.legislatie.just.ro (conform prevederilor HG nr. 478/2016, respectiv standardelor Anexei 4 la HG nr. 583/2016). Totodată se recomandă în acest sens reactualizarea structurii site-ului prin respectarea modelelor înaintate prin actele normative în domeniu și actualizarea/ completarea informațiilor existente;
2. Asigurarea participării la activitățile de instruire profesională a persoanelor responsabile de aplicarea Legii nr. 544/2001, cu modificările și completările ulterioare, a persoanei responsabile cu publicarea datelor în format deschis, respectiv a persoanei responsabile de aplicarea Legii nr. 52/2003, republicată;
3. Elaborarea unei procedurii în care să fie exemplificat circuitul documentelor în instituție și a persoanelor implicate, implicit prin definirea specifică a responsabilităților acestora în procesul de informare publică și transparență decizională;
4. Elaborarea și actualizarea permanentă, pe pagina de internet a instituției, a unei liste de întrebări și răspunsuri frecvente, pe teme de larg interes public conform prevederilor art. 8 alin. (1[^]1) din HG nr. 123/2002, cu modificările și completările ulterioare;
5. Completarea și actualizarea sub-secțiunii dedicate transparenței decizionale pentru a putea fi mai ușor de accesat;
6. Înregistrarea și publicarea ședințelor publice ale Primăriei Municipiului Miercurea Ciuc;
7. Desemnarea unui responsabil pentru date deschise, care să gestioneze user-ul alocat instituției pe portalul data.gov.ro și să analizeze informațiile relevante pentru obiectul de activitate al primăriei în vederea încărcării acestora pe portalul data.gov.ro, astfel încât să fie utilizate în mod liber, reutilizate și redistribuite de către persoane interesate. Totodată se recomandă și

actualizarea și creșterea numărului de documente publicate în program de prelucrare text (de exemplu Word) și program de calcul tabelar (de exemplu Excel) pe site-ul instituției;

8. Evaluarea lărgirii posibilităților de comunicare cu comunitatea și prin intermediul rețelelor de socializare;
9. Utilizarea pe site-ul instituției a standardului de afișare a informațiilor de interes public prevăzut în Anexa nr. 4 la SNA;
10. Aplicarea prevederilor art. 197 alin. (5) din Codul Administrativ referitoare la comunicarea și aducerea la cunoștință a actelor administrative, respectiv crearea unei secțiuni distincte în prima pagină a meniului paginii de internet numită **Monitorul Oficial Local** și publicarea informațiilor conform procedurii prevăzute în Anexa nr. 1 a actului normativ.

INCOMPATIBILITĂȚI

1. Organizarea și efectuarea unor sesiuni de pregătire profesională în ceea ce privește regimul juridic al incompatibilităților și diseminarea unor chestionare pentru evaluarea gradului de cunoaștere de către angajați a normelor privind situațiile de incompatibilitate;
2. Diseminarea la nivelul instituției de chestionare pentru evaluarea gradului de cunoaștere a prevederilor legale care reglementează regimul juridic al incompatibilităților, în contextul numeroaselor modificări legislative survenite în ultima perioadă în acest domeniu și, în special, în cazul aleșilor locali;
3. Elaborarea unei proceduri pentru evitarea și gestionarea, în cazul apariției, a unor situații de încălcare a regimului incompatibilităților;
4. Verificarea pe site-ul ANI a eventualei incidențe a unei interdicții de 3 ani în ipoteza angajării de personal în instituție.

DECLARAREA CADOURILOR

1. Publicarea pe site-ul instituției a registrului bunurilor chiar dacă nu au fost primite bunuri de natura celor care fac obiectul legii;
2. Respectarea dispozițiilor *Legii nr. 251/2004 privind unele măsuri referitoare la bunurile primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acțiuni de protocol în exercitarea mandatului sau a funcției*, prin:
 - Elaborarea unui registru de evidență a cadourilor și publicarea listei pe pagina de internet a instituției.

În măsura în care instituția evaluată apreciază că legislația primară și secundară în materie este insuficientă, poate avea în vedere inclusiv elaborarea unei proceduri pe această temă.

3. Organizarea și efectuarea unor sesiuni de informare privind legislația în domeniul declarării bunurilor primite cu titlu gratuit, cu prilejul unor acțiuni de protocol, în exercitarea mandatului sau a funcției, pentru toate persoanele cărora le sunt aplicabile prevederile legislației în domeniu, pentru conștientizarea personalului cu privire la înțelesul noțiunii de bunuri declarabile în sensul Legii nr. 251/2004, acesta nefiind limitat la darurile manuale primite cu ocazia întâlnirilor bilaterale cu delegații, române sau străine, ci incluzând și

materialele promoționale primite de angajații instituției cu ocazia participării la diverse reuniuni, în măsura în care acestea îndeplinesc condițiile legale de declarare;

4. Verificarea gradului de cunoaștere/aprofundare a legislației și procedurii interne în materie, eventual prin aplicarea unor chestionare de evaluare și adoptare a unor măsuri de îmbunătățire a gradului de cunoaștere, dacă sunt necesare.

PROTECȚIA AVERTIZORULUI ÎN INTERES PUBLIC

1. Actualizarea dispoziției de constituire a Comisiei prin completarea cu atribuțiile comisiei;
2. Actualizarea procedurii privind protecția avertizorului de integritate la nivelul Primăriei Municipiului Miercurea Ciuc, prin definirea clară a canalelor de comunicare;
3. Organizarea și efectuarea unei sesiuni de informare cu angajații instituției privind legislația în domeniul protecției avertizorului în interes public, precum și cu referire la prevederile procedurii interne în domeniu, cu întreg personalul Primăriei Municipiului Miercurea Ciuc;
4. Verificarea gradului de cunoaștere/aprofundare a legislației și adoptarea unor măsuri de îmbunătățire a gradului de cunoaștere, dacă sunt necesare.

ALTELE

1. Întrucât la nivelul Primăriei Municipiului Miercurea Ciuc nu se realizează monitorizarea stadiului aplicării prevederilor SNA 2016-2020 la nivelul structurilor subordonate, se recomandă organizarea unor întâlniri sau a altor forme de comunicare regulată ale responsabililor pe teme specifice prevenirii corupției și promovării transparenței și integrității din cadrul structurii supraordonate cu omologii de la nivelul subordonatelor precum și integrarea în raportările subsumate SNA elaborate de CJ Harghita a contribuțiilor structurilor subordonate;
2. Actualizarea și completarea Codului de etică și a Regulamentului Intern conform noilor reglementări legislative în domeniu și raportat la realitatea cadrului organizațional.